

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СУХОПУТНИХ ВІЙСЬК
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО

КАФЕДРА ПОВЕДІНКОВИХ НАУК ТА ВІЙСЬКОВОГО ЛІДЕРСТВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Львів
2025

Реєстраційний номер

Розроблено та внесено:

кафедрою поведінкових наук та військового лідерства Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного.

Силабус навчальної дисципліни розглянутий на засіданні кафедри поведінкових наук та військового лідерства Інституту психологічної підтримки персоналу.

Протокол від ____ . ____ . 2025 № ____

Назва курсу	Соціальний захист військовослужбовців
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Інститут психологічної підтримки персоналу, кафедра поведінкових наук та військового лідерства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	К6 Забезпечення військ (сил)
Викладач (-і)	
Контактна інформація викладача (-ів)	macevko@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	щочетверга, 15.00-17.00 (каб. 212, Інститут ППП) онлайн-консультації в групах додатків Signal
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Курс розроблений таким чином, щоб надати курсантам теоретичні і практичні знання на рівні ознайомлення, трансформації і репродукції, сформувані прості інтелектуальні і практичні вміння щодо сучасних тенденцій у сфері державного забезпечення соціальних прав військовослужбовців; законодавства в сфері соціального захисту та практики його застосування при вирішенні конкретних практичних завдань; характерних правових норм необхідних для вирішення колізійних ситуацій, що виникають в сфері соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей.. Дисципліна викладається у 3-4 семестрах 2 курсу в обсязі 3 кредитів ЄКТС
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна «Соціальний захист військовослужбовців» належить до вибіркових дисциплін, вивчення якої передбачено за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців освітнього ступеня – бакалавр. Цей курс передбачає формування теоретичних знань, засвоєння методологічних основ та здобуття практичних навичок застосування норм про правову природу й сутність соціального захисту забезпечення військовослужбовців
Мета та цілі курсу	Формування в курсантів компетентностей відповідно до вимог стандарту вищої військової освіти офіцера тактичного рівня – здатність діяти соціально відповідально та свідомо. В ході вивчення навчальної дисципліни " Соціальний захист військовослужбовців" передбачається набуття компетентностей, теоретичних знань та умінь, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю (спеціалізацією), а саме: Розуміти порядок проходження військової служби, притягнення військовослужбовців до кримінальної, адміністративної та матеріальної відповідальності; соціального та правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей; знати порядок проведення службового розслідування в Збройних Силах України; застосовувати знання норм міжнародного гуманітарного права. Знати нормативно-правову базу з питань запобігання та виявлення корупції. Вміти організовувати та вживати заходи запобігання та виявлення корупції у військовому середовищі.

<p>Список основної і додаткової літератури</p>	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бардин Н. М., Жидецький Ю. Ц., Кіржецький Ю. І. Стресостійкість : навчальний посібник / за ред. Я. М. Когути. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 204 с. 2. Бриндіков Ю. Л. Теоретичні та практичні основи організації реабілітаційної діяльності з комбатантами : метод. посіб. Хмельницький: Вектор, 2017. 172 с. 3. Кондратенко О. О. Державне регулювання механізмів соціального захисту учасників антитерористичної операції та членів їх сімей: дис. канд. наук. з держ. управління : 25.00.02. Київ, 2019. 280 с. 4. Петрович В., Лях Т., Лехолетова М., Спіріна Т. Соціально-педагогічна робота з батьками щодо підтримування ними дітей у період війни. Ввічливість. Humanitas. 2022. № 2. С. 24-30. 5. Рассказова О.І., Логвінова О. Г. Визначення якості надання соціальної допомоги військовослужбовцям та членам їхніх сімей: анкета. URL : http://surl.li/abukd. 6. Соціальний та психологічний супровід військово-професійної діяльності: Навчально-методичний посібник / Л. Гачак-Величко, О. Капінус, Т. Мацевко, Л. Музичко. – Львів: НАСВ, 2023. – 171 с. 7. Соціальна робота з різними категоріями населення у територіальній громаді: українські реалії та міжнародний досвід: колективна монографія / В. Поліщук, Н. Горішна, Г. Слезанська та ін. – Тернопіль : Осадца Ю.В., 2018. – 221 с. 8. Шолудько Ю. О. Соціальний захист військовослужбовців за законодавством України. Актуальні проблеми сучасного права. 2018. С. 55-68. 9. Соціальна робота з різними категоріями населення у територіальній громаді: українські реалії та міжнародний досвід: колективна монографія / В. Поліщук, Н. Горішна, Г. Слезанська та ін. – Тернопіль : Осадца Ю.В., 2018. – 221 с.
<p>Тривалість курсу</p>	<p>90 год.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>60 годин аудиторних занять, у тому числі 4 годин лекції, 48 години групових занять, 6 годин практичних занять, 2 години – контрольні заходи (ДЗ – 2), 30 годин самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>За результатами вивчення навчальної дисципліни курсанти мають бути спроможними:</p> <p>Розуміти порядок проходження військової служби, притягнення військовослужбовців до кримінальної, адміністративної та матеріальної відповідальності; соціального та правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей; знати порядок проведення службового розслідування в Збройних Силах України; застосовувати знання норм міжнародного гуманітарного права.</p> <p>Знати нормативно-правову базу з питань запобігання та виявлення корупції.</p> <p>Вміти організовувати та вживати заходи запобігання та виявлення корупції у військовому середовищі.</p> <p>Організувати і проводити заходи моральної підтримки здійснювати їх забезпечення силами і засобами військових закладів культури.</p> <p>Працювати автономно та в команді, виконуючи обов’язки за посадою призначення в ході бойового застосування і повсякденної діяльності підрозділу (за видами, родами Збройних Сил України, інших</p>

	військових формувань, утворених відповідно до законів України), мати навички лідерства.
Теми	Тема 1. Соціальний супровід як складова соціальної підтримки персоналу у Збройних Силах України. Тема 2. Основи соціальної роботи з проблемними категоріями населення.
Підсумковий контроль	4-й семестр – диференційований залік.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватись під час викладання курсу	Виконання творчих завдань, написання есе. Сократичні бесіди. Круглий стіл. Тренінгові вправи. Вирішення ситуаційних завдань (кейсів). Контрольні роботи
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Проміжне оцінювання (за результатами першого семестру вивчення курсу): Групові та практичні заняття – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50); диференційований залік – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50).
Академічна доброчесність:	Очікується, що курсанти виконають декілька письмових робіт у формі есе, вони будуть їхніми оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших курсантів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі курсанта є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що усі курсанти відвідуватимуть заняття курсу. Курсанти мають інформувати викладача про неможливість відвідування занять. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку чи іспиту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституційні гарантії реалізації права на соціальний захист в Україні: загальна характеристика. 2. Система соціальних гарантій для військовослужбовців та прирівняних до них осіб. 3. Поняття та підстави дисциплінарної відповідальності військовослужбовців. 4. Матеріальна відповідальність військовослужбовців: умови та порядок притягнення. 5. Завдання та теоретичні основи соціально-правового захисту особистості в сучасному суспільстві. 6. Військово-соціальна робота: поняття, об'єкт, предмет та ключова термінологія. 7. Засоби, методи та технології соціальної роботи з військовослужбовцями. 8. Організація системи соціального захисту населення в Україні на сучасному етапі.

9. Основні засади та проблеми пенсійного забезпечення в Україні.
10. Соціальні послуги для військовослужбовців та їхніх сімей у процесі соціального супроводу.
11. Особливості підготовки фахівців для здійснення соціального супроводу у військовій сфері.
12. Міжнародний досвід: соціальна реабілітація сімей військовослужбовців за кордоном.
13. Інформаційне супроводження діяльності ТЦК та СП з питань соціального захисту.
14. Пільги, гарантії та компенсації для непрацевдатних громадян та вразливих верств населення.
15. Алгоритм виявлення військовослужбовців та їхніх сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах (СЖО).
16. Методика оцінювання потреб військовослужбовців та порядок прийняття рішення про надання соціальних послуг.
17. Основні напрями та проблеми державної молодіжної політики в Україні.
18. Соціально-правова діяльність соціального педагога щодо захисту прав дитини.
19. Характеристика вікових періодів дитинства та їх врахування у соціальній роботі.
20. Система соціально-педагогічної роботи з дітьми з девіантною та кримінальною поведінкою.
21. Історичні форми соціальної допомоги: від східних слов'ян до Запорізької Січі.
22. Становлення та розвиток системи соціальної роботи в незалежній Україні.
23. Сучасні стратегії надання соціальних послуг та підтримки учасників бойових дій (УБД).
24. Соціальна робота з внутрішньо переміщеними особами (ВПО): виклики та методики.
25. Професійна етика соціального працівника: основні принципи та деонтологічні вимоги.
26. Діяльність соціального працівника з представництва інтересів УБД та членів їхніх сімей.
27. Стратегії соціальної роботи з батьками загиблих військовослужбовців, вдовами та сиротами.
28. Шляхи розвитку та вдосконалення регіональної системи військово-соціальної роботи.
29. Соціальна реабілітація та відновлення осіб з алкогольною та наркотичною залежністю.
30. Особливості соціальної роботи з ВІЛ-інфікованими людьми та групами ризику.
31. Ресоціалізація та соціальний супровід осіб, які звільнилися з місць позбавлення волі.
32. Методичні основи соціальної роботи з сім'ями, що виховують дітей з інвалідністю.
33. Причини бездомності та технології соціальної роботи з людьми без визначеного місця проживання.
34. Організація допомоги та методи соціальної роботи з безробітними.

	35. Соціально-корекційна робота та профілактика серед осіб, схильних до суїцидальної поведінки.
Опитування	З метою оцінювання якості курсу курсантам буде надісланий опитувальник після завершення курсу.